

Шевчук Оксана Юрївна, доцент кафедри
оперативно-розшукової діяльності
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

МОНІТОРИНГ РЕАЛІЗАЦІЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ
НАЦІОНАЛЬНОЇ КОМІСІЇ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ, НА 2019-2020 РОКИ

Криміналізація та корумпованість у сферах енергетики та комунальних послуг обумовлені, в першу чергу, нестачею та відсталістю засобів обліку та контролю якості (особливо в сфері газопостачання), що сприяє існуванню неконтрольованих потоків енергії та енергоресурсів, - все це, в умовах наявних економічно необґрунтованих цін і тарифів з компенсацією різниці до економічно обґрунтованого рівня та в умовах перехресного субсидування, створює суттєві корупційні ризики.

Тому, варто говорити про існування корупційних ризиків, що впливають на ефективність реалізації державної політики у сферах енергетики та комунальних послуг.

Відтак, з метою запобігання і виявлення корупціогенних факторів у вказаних сферах, в Україні створена Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі - НКРЕКП), яка, є постійно діючим незалежним державним колегіальним органом, метою діяльності якої є державне регулювання, моніторинг та контроль за діяльністю суб'єктів господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Відповідно до [статті 19](#) Закону України «Про запобігання корупції», [Методології оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади](#), затвердженої рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 02 грудня 2016 року № 126, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 28 грудня 2016 року за № 1718/29848, [Порядку підготовки, подання антикорупційних програм на погодження до Національного агентства з питань запобігання корупції та здійснення їх погодження](#), затвердженого рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 08 грудня 2017 року № 1379, наказом Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 10 червня 2019 року № 19, затверджено [Антикорупційну програму Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, на 2019-2020 роки](#) (далі - Антикорупційна програма) [1].

Власне, напрямами реалізації Антикорупційної програми є: засади загальної відомчої політики щодо запобігання та протидії корупції; оцінка корупційних ризиків у діяльності НКРЕКП, заходи щодо усунення виявлених корупційних ризиків, особи, відповідальні за їх виконання, строки та необхідні ресурси; навчання та заходи з

поширення інформації щодо програм антикорупційного спрямування; процедури щодо моніторингу, оцінки виконання та періодичного перегляду Антикорупційної програми.

Так, метою Антикорупційної програми є створення ефективної системи запобігання та протидії корупції на основі нових засад формування та реалізації антикорупційної політики в НКРЕКП.

Антикорупційна програма ґрунтується на принципах верховенства права, формування негативного ставлення до корупції, ефективності та законності використання бюджетних коштів, прозорості та відкритості у діяльності НКРЕКП, залучення громадськості до антикорупційних заходів.

Вирішити проблему корупції можливо лише в результаті послідовної, системної роботи з розробки та впровадження правових, організаційних та інших механізмів запобігання і протидії корупції.

За результатами впровадження Антикорупційної програми передбачається усунення ряду проблем та вирішення питань, зокрема: виявлення корупційних ризиків, що можуть виникнути у службовій діяльності посадових осіб НКРЕКП, забезпечення своєчасного усунення умов та причин виникнення цих ризиків; вжиття заходів щодо недопущення корупційних правопорушень чи порушень, пов'язаних із корупцією, у центральному апараті НКРЕКП та її територіальних органах; зміцнення кадрової політики, а саме забезпечення доброчесності працівників НКРЕКП та формування нетерпимого, негативного ставлення до корупції; запобігання корупції у сфері державних закупівель, посилення ефективності управління фінансовими ресурсами, розвиток та підтримка системи внутрішнього аудиту тощо [1].

Що стосується оцінки корупційних ризиків у діяльності НКРЕКП, то слід зазначити, що до їх опису увійшли 16 ризиків за 12-ма напрямками діяльності НКРЕКП.

Оцінку корупційних ризиків проведено Комісією з оцінки корупційних ризиків та моніторингу виконання антикорупційної програми НКРЕКП. Більш того, Комісією досліджено організаційну структуру НКРЕКП, систему внутрішнього контролю, управління персоналом, проведення процедур закупівель, надання адміністративних послуг, реалізацію контрольно-наглядових функцій, дотримання вимог, обмежень, заборон, встановлених [Законом України](#) «Про запобігання корупції», інші питання, що виникають у результаті діяльності НКРЕКП [1].

З метою забезпечення поширення інформації щодо програм антикорупційного спрямування уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції НКРЕКП надає на постійній основі методичну та консультаційну допомогу з питань дотримання вимог антикорупційного законодавства, проводить організаційну та роз'яснювальну роботу із питань запобігання, виявлення і протидії корупції.

Організація проведення навчань з підвищення кваліфікації працівників НКРЕКП у тому числі з питань пов'язаних із запобіганням

та протидією корупції, є пріоритетним напрямом роботи з персоналом у 2019-2020 роках.

Власне, для досягнення цілей, поставлених цією Антикорупційною програмою, та для належного залучення всіх працівників НКРЕКП у 2019-2020 роках заплановано проведення низки заходів з підвищення рівня фахових знань та загальної рівня поінформованості з питань запобігання та протидії корупції.

Крім того, Антикорупційною програмою передбачено процедури щодо моніторингу, оцінки виконання та періодичного перегляду Антикорупційної програми. Зокрема, моніторинг та координація виконання Антикорупційної програми здійснюється Комісією з оцінки корупційних ризиків та моніторингу виконання антикорупційної програми НКРЕКП.

Комісія не рідше ніж один раз на квартал проводить моніторинг виконання Антикорупційної програми, під час якого здійснює оцінку її ефективності. Антикорупційна програма підлягає перегляду Комісією, а саме: за результатами проведення щорічної оцінки корупційних ризиків у діяльності НКРЕКП (у 2020 році), у разі ідентифікації нових корупційних ризиків, за результатами оцінки виконання Антикорупційної програми, у разі встановлення за результатами оцінки виконання Антикорупційної програми недовісти визначених нею заходів, внесення змін до законодавства, що регулює діяльність НКРЕКП та у сфері запобігання корупції.

Оцінка результатів виконання заходів, передбачених Антикорупційною програмою, проводиться Комісією щоквартально відповідно до визначених критеріїв з урахуванням своєчасності виконання заходів, повноти реалізації закріплених у ній заходів та результатів їх здійснення.

Відтак, сподіваємось, що практична реалізація [Антикорупційної програми Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, на 2019-2020 роки](#), сприятиме формуванню негативного ставлення до корупції, ефективності та законності використання бюджетних коштів, прозорості та відкритості у діяльності НКРЕКП, залучення громадськості до антикорупційних заходів.

Список використаних джерел

1. Про затвердження [Антикорупційної програми Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, на 2019-2020 роки](#): наказ Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 10.06.2019 р. № 19. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vn019874-19#n3>.